

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2023

Het onterecht niet toekennen van een senior auteurschap - ongegrond

EUR

1 Onderwerp van de klacht

Het onderwerp van de klacht is het onterecht niet vermelden van klager als senior auteur bij een publicatie en het benoemen van onterechte auteursbijdragen van andere auteurs

2 Omschrijving van de feiten

2.1 Klacht en werkwijze

Op [datum] ontving de secretaris van de CWI een melding van Klager over een mogelijke schending van de wetenschappelijke integriteit met betrekking tot het mogelijk onterecht niet toekennen van een senior auteurschap bij een artikel en het vermelden van onterechte auteursbijdragen bij dit artikel. De secretaris stuurt hem op [datum] een e-mail met de mededeling dat de vaste commissieleden de klacht hebben bekeken en met het verzoek de klacht nader te specificeren door een meldingsformulier in te vullen. Op het meldingsformulier kan worden aangegeven tegen wie de klacht gericht is en welke bewijsstukken er ter onderbouwing van de klacht aanwezig zijn. Klager antwoordt op [datum] door retournering van het ingevulde meldingsformulier met daarbij enkele bewijsstukken.

De CWI heeft gewerkt volgens de [klachtenregeling] van [instituut] van maart 2018. De geldende gedragscode voor de onderzochte onderzoeksperiode was de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018. De CWI heeft overlegd op [datum], waarbij is besloten de casus eerst door middel van een schriftelijke vragenronde te onderzoeken. Hiertoe is een vragenlijst opgesteld door de CWI, met het idee Klager de gelegenheid te geven hier een schriftelijke reactie op te geven. De vragenlijst is verstuurd op [datum]. Klager heeft hierop gereageerd op [datum].

De reactie van Klager is voorgelegd aan Beklaagden op [datum], met het verzoek hierop een schriftelijke reactie te geven. Vanwege [reden] is aangegeven dat de reactietermijn langer mocht zijn. Op [datum] is deze reactie ontvangen. Op [datum] heeft de CWI vergaderd over de ontvangen stukken. De CWI heeft de Klager uitgenodigd voor een mondelinge toelichting. Deze heeft plaatsgevonden op [datum]. De CWI heeft daarna de Beklaagden uitgenodigd voor een mondelinge toelichting. Deze heeft plaatsgevonden op [datum].

Een conceptversie van de rapportage is op [datum] voorgelegd aan Klager en Beklaagden met het verzoek om te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden. Het antwoord van beiden is toegevoegd aan deze rapportage.

3 Standpunten van partijen

3.1 Standpunt van Klager, samengevat

Klager is van mening dat in de publicatie zoals eerder genoemd, Klager ten onrechte ontbreekt als senior auteur. Klager zegt dat onder zijn leiding het plan voor de aan de publicatie ten grondslag liggende

onderdelen van het project en de daartoe benodigde [werkzaamheden] zijn besproken. Hij stelt dat er maandelijks gesprekken waren tussen [jaar] en [jaar] en dat Beklaagde 1 daar in het geheel niet bij betrokken was. Klager geeft aan dat het oorspronkelijke plan gericht was op de [onderzoeksvraag]. Klager zegt dat dit doel kennelijk is verlaten, en dat de huidige publicatie in feite een herhaling is van de gegevens die reeds in [jaar] zijn gepubliceerd door de groep [publicatie].

Klager stelt dat de eerste auteur van de publicatie, [promovendus], eigenlijk aan een door hem opgesteld projectvoorstel zou gaan werken. Dit was een voorstel uit [maand, jaar]. Helaas ging dit project door financiële problemen niet door, zegt Klager, en is [promovendus] uiteindelijk ingezet op het toen lopende [naam] project, een project dat werd gefinancierd door [geldschietters], waarbij Klager projectleider, respectievelijk coördinator was.

Daarnaast stelt hij dat de bijdragen van eerder genoemde auteurs onterecht zijn. Hij benoemt daarbij de richtlijnen zoals genoemd in de [gedragscode], onder [item]. Klager zegt dat beide Beklaagden geen wezenlijke wetenschappelijke bijdrage aan de publicatie hebben geleverd. Zij zijn ook niet als auteur genoemd op [publicatie].

Volgens Klager is hij niet opgenomen als auteur omdat hij geen goedkeuring voor de publicatie kon geven. Deze goedkeuring kon hij niet geven omdat hij naar zijn zeggen geen toegang had tot [gegevens] van [promovendus], en daarmee de toetsing van de publicatie aan de primaire gegevens niet kon uitvoeren.

Klager meent recht te hebben op een senior auteurschap vanwege zijn rol in het geheel van de onderzoekslijn: vanaf [periode] heeft Klager zich bezig gehouden met [onderzoeksonderwerp]. Vanaf [jaar] heeft hij een [onderzoeksgroep] gecoördineerd dat t/m [jaar] doorlopend is gesubsidieerd en inmiddels heeft geleid tot [toepassingen]. Hij stelt dat hij op de meerderheid van de relevante publicaties tot de senior auteurs behoort.

Als bewijs geeft hij de betreffende publicatie, plus een brief, gedateerd [datum], gericht aan Beklaagde 2. In deze brief benoemt hij nogmaals het feit dat hij de [gegevens] van [promovendus] niet (afdoende) heeft kunnen inzien en daarom geen commentaar op het manuscript kon geven. Klager benoemt hierin ook dat op eerdere publicaties over hetzelfde onderzoek in [jaar] Beklaagde 1 geen auteur was. Klager vindt dat uit de eindrapportage richting [geldschietster] al bleek dat de rol van Beklaagde 1 in het project niet volstond. Klager is van mening dat het argument van Beklaagden om hem geen senior auteurschap te geven – namelijk omdat de data na [jaar] zijn gegenereerd – irrelevant is.

De auteursbijdragen van de overige genoemde auteurs zijn Klager onbekend. Klager geeft aan de auteurs niet te kennen en dus geen oordeel te hebben over hun bijdragen.

3.2 Standpunt van Beklaagden, samengevat

Beklaagden geven een overzicht van de overdracht van het onderzoek na de pensionering van Klager: in [jaar] is door de toenmalige decaan van [instituut] gevraagd het [geldschietster] project binnen het [centrum] op en over te nemen.

Beklaagden geven aan dat rondom het project destijds een structuur is gebouwd van een adviesgroep bestaande uit deskundigen van verschillende achtergronden. De adviesgroep heeft, volgens Beklaagden, destijds in afstemming met de decaan de haalbaarheid van het voltooien van het project getoetst.

Beklaagden geven aan dat voor de dagelijkse begeleiding van het project een projectteam is ingesteld bestaande uit Beklaagde 1, [postdoc], [professor] en Beklaagde 2. Daarbij hoorde, volgens Beklaagden, ook de begeleiding van het promotieonderzoek van [promovendus].

De laatste ontwikkeling binnen dit project is de publicatie van 2 manuscripten, aldus de Beklaagden, die in ruwe conceptvorm waren opgenomen in het proefschrift van [promovendus] uit [jaar]. De resultaten van de experimenten beschreven in deze twee publicaties zijn, volgens Beklaagden, gegenereerd na de overheveling van het project naar [centrum] dat geleid werd en wordt door Beklaagde 1. Ook promovendi uit nieuw gegenereerde projectsubsidies hebben hier aan bijgedragen, zeggen Beklaagden.

Hoewel, volgens Beklaagden, Klager sinds de overheveling van het project dus niet meer betrokken is geweest bij de voortzetting van het project en tot dusverre ook niet bijgedragen heeft aan de publicaties, hebben de auteurs hem toch een co-auteurschap aangeboden om recht te doen aan zijn voorwerk in het project. Dit heeft geresulteerd in correspondentie, waarin hem in de eerste brief (d.d. [datum]) namens alle auteurs een co-auteurschap werd aangeboden, zeggen Beklaagden. In de daaropvolgende correspondentie is, volgens Beklaagden, te lezen dat Klager hiermee niet akkoord gaat en van mening is dat hij tot de senior auteurs behoort. Een positie die, zeggen Beklaagden, zij hem niet konden aanbieden en hetgeen is uitgelegd in bijgeleverde correspondentie.

Alle correspondentie met Klager is, aldus Beklaagden, afgestemd met [decaan], zoals ook het besluit om op [datum] over te gaan tot het publiceren van de twee manuscripten, waarin Klager wordt vermeld in de acknowledgements en dus niet is opgenomen als co-auteur. Dit heeft Klager doen besluiten een klacht in te dienen bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit. Beklaagden zeggen de klacht besproken te hebben binnen de adviesgroep. Deze is van mening dat de klacht onterecht is en dat door de jaren er alles aan is gedaan om Klager blijvend te betrekken bij het onderzoek. Beklaagden zeggen daar sinds [jaar] niet in geslaagd te zijn, wat zij betreuren.

3.3 Aanvullende reactie van Klager, samengevat

De CWI heeft bij Klager nagevraagd wat er precies is geregeld en afgesproken op het moment dat Klager met emeritaat ging. Klager geeft aan dat er eigenlijk geen afspraken zijn gemaakt. Er is, zegt Klager, hem enige tijd de toegang tot de gebouwen en het terrein van [instituut] ontzegd, maar daar is door de Nationale Ombudsman een einde aan gemaakt. Klager weet niet of hij een adequaat antwoord kan geven op de vraag welke afspraken er zijn gemaakt over zijn rol bij publicaties. Het is Klager niet bekend dat er bij een emeritaat afspraken moeten worden gemaakt met de decaan over publicaties, zegt hij. Nodig was dit in elk geval niet, zegt Klager, aangezien Klager na diens emeritaat, formeel [maand jaar], feitelijk medio [jaar], nog tot de toegangszegging van [maand jaar] gewoon met een GVO werkzaam is geweest in [instituut]. Daarnaast vermeldt [gedragscode] het afdelingshoofd als verantwoordelijk voor de goede gang van zaken, zegt Klager. Daarin wordt ook de auteursvolgorde behandeld, zegt Klager, waarbij Klager voldoet aan het criterium voor de laatste auteur. In de [gedragscode] wordt genoemd onder "wetenschappelijk wangedrag": het zich ongerechtvaardigd voordoen als auteur of medeauteur of het opzettelijk weglaten van andere auteurs, zegt Klager. Daarmee acht Klager het wangedrag van Beklaagden bewezen.

Het [onderzoek] was in [jaar] gereed voor de volgende fase, zegt hij, en in [jaar] zou het naar [uitvoerende fase] gaan, maar toen werd zijn actieve rol ingetrokken als gevolg van het gegeven dat het [promovendus] verboden werd met hem te overleggen. Daarna, zegt Klager, is het project waar de promovendus deel van uit maakte, overgedragen aan Beklaagde 2, al was zijn rol voor die fase op dat moment nog niet ingegaan. Deze overdracht is door de decaan bekrachtigd, zegt Klager, en het was een bewuste keuze van genoemde Beklaagde om het project naar een eerdere fase terug te zetten, vermoedelijk omdat de onderzoeksgroep nog royalty's kreeg van [bedrijf] voor het gebruik van [toepassing]. Dit was echter, zegt Klager, wel ten nadele van [belanghebbenden]. [Promovendus'] verbod met Klager te overleggen was, volgens Klager en diens juridisch adviseur, in strijd met de grondwettelijke vrijheid van meningsuiting. Er is dus, zegt Klager, niets besproken en niets vastgelegd. Er kon niets meer besproken worden door het

Universiteiten van Nederland

verbod. Hij heeft, zegt Klager, er ook niet actief naar gevraagd. Tot [maand jaar] heeft Klager volgens eigen zeggen maandelijks leidinggegeven aan het project en doorgaans wekelijks overleg gehad in aanwezigheid van [professor].

Klager was niet verrast dat de publicatie kwam maar het duurde, aldus Klager, allemaal wel erg lang. De belangrijkste publicatie is in [jaar] verschenen, terwijl het werk al af was in [jaar]. Eigenlijk worden auteurschappen aan het begin vastgelegd, terwijl het nu pas ter sprake kwam terwijl het artikel eigenlijk al af was. Toen Beklaagden vroegen of Klager inzage wilde hebben in de gegevens, werd hem dat (door de wijze van aanbieden) ontzegd, dus kon hij niet akkoord gaan met het verzoek om auteur te zijn, zegt Klager. De tijd tot publicatie maakt hem verder niet zoveel uit, om uiteenlopende redenen duurt dat doorgaans wel enkele jaren.

Tussen [jaar] en het verschijnen van deze versie van het manuscript is er niets gebeurd, zegt Klager. Hij is betrokken geweest bij de initiatie, de financiering, en toen mocht hij niets meer doen, aldus Klager. Hij was akkoord gegaan met een senior auteurschap, hangende de inzage van de gegevens, zegt Klager.

Op de vraag of het niet begrijpelijk is dat Klager niet de eindverantwoordelijkheid meer kan dragen op een project waar Klager al sinds [jaar] geen betrokkenheid meer bij heeft, antwoordt Klager dat het project zelf liep van [jaar] tot [jaar]. De promovendus is in [jaar] al gepromoveerd, dus zijn 'niet-betrokkenheid' heeft eigenlijk slechts [tijd] geduurd, zegt Klager. In het proefschrift van de promovendus is al een versie van het manuscript opgenomen. Klager staat als auteur vermeld bij deze versie van het manuscript in het proefschrift, overigens zonder dat diens toestemming daarvoor was gevraagd, hetgeen in de integriteitscode wordt vereist. In het proefschrift staat dat deze manuscripten waren "submitted", maar dat was, aldus Klager, zeker niet het geval, dus een onwaarheid, ongetwijfeld opgelegd door de genoemde Beklaagden.

Op de vraag wanneer iemand in aanmerking komt voor een senior auteurschap antwoordt Klager dat daar niet zoveel regels voor zijn: daarvoor moet je leiding hebben gegeven, de researchlijn hebben opgezet, financiering hebben aangevraagd, begeleiding hebben gegeven. Soms, zegt Klager, zijn de laatste twee of zelfs drie auteurs gedeeld senior auteur. Meestal hoort daar ook bij begeleiding vanaf het begin en regie tot aan de afronding, geeft Klager toe. Hij denkt wel dat veel van de zinnen in het huidige artikel ontleend zijn aan eerdere artikelen, waarbij hij wel senior auteur is. [Postdoc] heeft bijvoorbeeld veel artikelen samen met Klager geschreven, als zodanig zal hij mijn stijl wel hebben overgenomen, zegt Klager. Hij heeft altijd veel gecorrigeerd aan zijn artikelen, zegt Klager.

Klager zegt recht te hebben op het senior/laatste auteurschap omdat hij de onderzoekslijn is gestart, hij voor de financiën heeft gezorgd, hij de begeleiding heeft gedaan, totdat dit hem werd ontzegd. De rol van senior auteur is nergens binnen de afdeling vastgelegd in regels, zegt Klager. Maar gelet op zijn loopbaan heeft hij er gewoon recht op, meent hij: hij is meer dan [X] jaar coördinator geweest op achtereenvolgende Europese projecten. Zoals ook uit de leerstoel moge blijken, zegt Klager, is zijn rol in [onderzoekslijn] volstrekt duidelijk uit zijn rol van [jaar] tot [jaar] in de coördinatie en participatie van achtereenvolgende Europese projecten, waarin alle leidinggevende centra op dit terrein deelnamen, evenals uit [X] promovendi voorafgaand aan [promovendus]. Dit rechtvaardigt volledig de positie van laatste/senior auteur, vindt Klager. Collega's zullen dit ondersteunen, zegt Klager. De manier waarop hij genoemd is in de acknowledgements is onjuist, zegt Klager. Hij is niet alleen in de initiële fase bij het project betrokken geweest omdat hij, volgens eigen zeggen, de promovendus vrijwel het gehele traject heeft begeleid.

Is er een overeenkomst tussen het hoofdstuk in het proefschrift en het artikel? Klager denkt dat het waarschijnlijk is herschreven. Het proefschrift is vrij haastig tot stand gekomen, zegt hij. Verminderen de verschillen tussen het hoofdstuk en het manuscript uw bijdrage dan niet, vraagt de CWI. Nee, zegt Klager,

dit tast zijn senior auteurschap niet aan. Het draait in zijn klacht, zegt Klager, vooral om het feit dat Beklaagde 1 nu in de publicatie beweert dat hij het project heeft ontworpen en begeleid. Hij denk dat hij overtuigend heeft bewezen dat dat niet zo is, zegt Klager.

3.4 Aanvullende reactie van Beklaagden, samengevat

Vooraf wordt door Beklaagden aangegeven dat beiden bij de mondelinge toelichting zitten uit verantwoordelijkheidsgevoel: zelfs als de klacht niet specifiek tegen beiden gericht is, willen ze gezamenlijk optrekken. De groep is een (auteurs-)team en wil zich door de klacht niet uit elkaar laten trekken.

In [jaar] zijn Beklaagden benaderd door de RvB om het [geldschieter] project tot een goed einde te brengen na het emeritaat van Klager. Hier is een adviescommissie voor ingericht. In de adviescommissie zaten ook deskundigen van verschillende achtergronden. [Geldschieter] was het ermee eens dat het zo kon. Een aantal (ex-)medewerkers van Klager zijn aangehaakt, [ex-promovendus] en [postdoc] zijn aangesloten.

[Promovendus] had nog geen publicaties bij de start van het emeritaat. Het project was ondergebracht bij [afdeling] en die wilden niet door met de onderzoekslijn. Met een groep uit [plaats] heeft de adviescommissie verkend of het project kon worden overgenomen. De dagelijkse begeleiding is daarbij bij Beklaagde 1 neergelegd.

Het was de bedoeling om Klager bij het onderzoek te blijven betrekken, zeggen de Beklaagden. Hij is nog laatste auteur op een abstract voor een congres geweest. Beklaagden hebben nog geprobeerd om gezamenlijke besprekingen op te zetten in [jaar]. Maar Klager wilde projectleider blijven, en dat kan niet, zeggen Beklaagden, als je eenmaal met emeritaat bent. Dit leverde uiteindelijk een niet-werkbare situatie op, waarbij Klager allerlei bezwaren tegen het werk/de manuscripten naar voren bracht.

Beklaagden zijn trots dat ze [promovendus] hebben kunnen laten promoveren, al was er toen nog niets daadwerkelijk gepubliceerd. Beklaagden hebben de artikelen bewust wat opgehouden om ze samen te presenteren aan Klager, aldus Beklaagden. Ze hadden Klager betrokken willen houden, hij had input kunnen geven op deze artikelen. Zelfs een laatste auteurschap was bespreekbaar geweest als hij vanaf het begin input had geleverd.

De CWI vraagt hoe het kan dat Beklaagden niet weten welke afspraken er zijn gemaakt voor het emeritaat? Beklaagden weten dat er een levendige discussie was over het vertrek van Klager, maar zij wilden zich hier bewust buiten houden. Ze geven toe dat het misschien naïef was om zich hier niet in te verdiepen, maar ze dachten hiermee het onderzoek en [belanghebbenden] te dienen en zich niet te laten meeslepen met conflicten die er eventueel speelden.

De CWI zegt dat Klager de toegang tot (niet-publieke ruimtes in) [instituut] is ontzegd. De CWI vraagt hoe zich dat verhoudt tot de bewering dat Beklaagden Klager de ruimte hebben gegeven om bij het onderzoek betrokken te blijven. Beklaagden zeggen dat [professor] [tijd] geprobeerd heeft Klager te betrekken en er aanvankelijk wekelijks overleg was. Het werd onhoudbaar toen de promovendus gemangeld dreigde te worden tussen de wensen van Klager en het inmiddels ontstane onderzoeksteam.

Alle [werkzaamheden] in de publicatie zijn ontworpen, uitgevoerd, geïnterpreteerd en gerapporteerd na het emeritaat van Klager, zeggen Beklaagden. Daarvoor is ook nieuwe financiering ingezet. Klager heeft de regie niet gevoerd over deze werkzaamheden, en daarom kon hij volgens Beklaagden geen senior auteur meer zijn.

Er lag een idee bij het vertrek van Klager, maar dat wat in de publicatie is opgevoerd is volledig na zijn vertrek uitgevoerd, voor beide publicaties. De manuscripten in het proefschrift zijn dus geen weerspiegeling van de stand van zaken bij het emeritaat. De promovendus had geen publiceerbaar materiaal bij emeritaat. Beklaagden zeggen dat ze extra funding hebben moeten zoeken en mensen hebben moeten aantrekken om het proefschrift en de artikelen af te ronden. Deze extra financieringsbronnen zijn ook genoemd in de acknowledgements van het artikel.

De CWI vraagt naar de 2 publicaties die zijn verschenen na het proefschrift: is er een wezenlijk, aantoonbaar verschil tussen de manuscripten in het proefschrift en de uiteindelijke publicatie? Beklaagden zeggen dat Klager aan het proefschrift niets wezenlijks heeft bijgedragen, de inhoud daarvan is geproduceerd na het emeritaat van de Klager. Beklaagden voorzagen wel dat er problemen zouden komen. Als ze dit eerst aan Klager hadden voorgelegd, dan was de promotie niet doorgegaan, en ze stonden onder tijdsdruk. Hierdoor hebben ze ook besloten, zeggen Beklaagden, om het proefschrift onder embargo te publiceren. Al de [werkzaamheden] in het proefschrift zijn uitgevoerd na de overdracht, op basis van extra funding, zeggen Beklaagden. De bijdrage van Klager was op prijs gesteld, zeggen ze, maar die is er nooit geweest.

De CWI merkt op dat Klager wel als auteur op de hoofdstukken in het proefschrift staat. Beklaagden zeggen dat dit een 'Catch22' was, waarbij zij vreesden het nooit goed te kunnen doen: Klager maakte bezwaar tegen het feit dat hij onterecht bij de manuscripten stond, maar had ook geklaagd als ze hem niet op die manuscripten hadden gezet. Daarbij hoopte de onderzoeksgroep er samen uit te kunnen komen.

De CWI vraagt wat het betekent als Beklaagden zeggen dat ze 'er alles aan hebben gedaan om Klager erbij de betrekken'. [Professor] heeft [tijd] geprobeerd om namens het onderzoeksteam de samenwerking vlot te trekken, zeggen Beklaagden, maar Klager wilde niet meer bij het project betrokken zijn op de manier die de adviesgroep voorstelde. In het begin hadden ze elke week een bespreking, maar Klager wilde projectleider blijven zijn en dat kon niet, zeggen Beklaagden. Er is veel correspondentie geweest bij het schrijven van de publicaties: daar is documentatie van en daar blijkt uit dat hij heel veel bezwaren maakte die naar de mening van Beklaagden het onderzoek niet ten goede kwam. Daarnaast wilde hij per se laatste auteur zijn en de regie overnemen, zeggen Beklaagden.

De CWI vraagt zich af waarom er zoveel tijd zit tussen het proefschrift in [jaar] en de publicatie van de artikelen in [jaar]. Beklaagden geven daar op aan dat ze de hoofdstukken nog niet goed genoeg vonden, dus er is nog heel veel extra werk uitgevoerd, ook na commentaren van de reviewers. Dat heeft meer tijd gekost dan ze hadden gewild. Het is heel complex werk, waarbij ze ook een gat in de kennis van het lab kregen nadat de promovendus vertrok. Dus heeft het even stil gelegen, zeggen Beklaagden.

4 Bevindingen, overwegingen en conclusies van de CWI

4.1 Regelgeving

De CWI onderzoekt meldingen over (mogelijke) schending van de wetenschappelijke integriteit op basis van de [klachtenregeling], die op deze casus van toepassing is verklaard. De CWI brengt in dit geval advies uit aan de Raad van Bestuur van [instituut]. De melding heeft betrekking op gebeurtenissen en publicaties van na oktober 2018, waardoor een schending van de wetenschappelijke integriteit moet worden gedefinieerd als het handelen of nalaten in strijd met de normen zoals gespecificeerd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018.

Een schending van de gedragsnormen leidt niet per definitie tot een schending van wetenschappelijke integriteit. Er kan sprake zijn van onzorgvuldig handelen zonder dat dit resulteert in schending van wetenschappelijke integriteit. Niet iedere onopzettelijke vergissing of onzorgvuldigheid kan als schending

van de wetenschappelijke integriteit worden geduid. De Gedragscode geeft daarom handvatten voor de beoordeling of 'weging' of de kwalificatie 'schending' op haar plaats is. Wegingscriteria zoals omschreven in hoofdstuk 5.2.c omvatten:

- a. *de omvang van het niet-naleven;*
- b. *de mate waarin het niet-naleven opzettelijk heeft plaatsgevonden, of een vorm van grove nalatigheid was, dan wel het gevolg was van slordigheid of onwetendheid;*
- c. *de mogelijke gevolgen voor de validiteit van het betrokken onderzoek en voor de stand van de wetenschap ter zake;*
- d. *de mogelijke effecten op het vertrouwen in de wetenschap en tussen wetenschappers;*
- e. *de overige mogelijke gevolgen voor individuen, de samenleving of de omgeving;*
- f. *het mogelijke voordeel voor de onderzoeker of andere belanghebbenden;*
- g. *of het om een wetenschappelijke publicatie gaat dan wel een populairwetenschappelijke uiting, onderwijsmateriaal of advies;*
- h. *de opvattingen in de discipline(s) over de ernst van het niet-naleven;*
- i. *de positie en ervaring van de onderzoeker;*
- j. *de mate waarin de onderzoeker vaker is tekortgeschoten;*
- k. *of de instelling bij de uitvoering van haar zorgplichten is tekortgeschoten; en*
- l. *de tijd die verlopen is voordat van binnen of buiten de instelling tegen het niet-naleven actie is ondernomen.*

4.2 Normering

In de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 worden de volgende normen genoemd met betrekking tot auteurschappen die hier van toepassing zouden kunnen zijn:

- Norm 29: Doe recht aan een ieder die aan het onderzoek en het verkrijgen en/of verwerken van de data heeft bijgedragen.
- Norm 30: Sta voor een eerlijke toedeling en volgorde van auteurschap. Volg hierbij de binnen de discipline(s) geldende normen.
- Norm 31: Alle auteurs moeten een wezenlijke intellectuele bijdrage hebben geleverd aan tenminste één van de volgende elementen: de opzet van het onderzoek, de verwerving van data, de data-analyse of de interpretatie van de bevindingen.

[Instituut] onderschrijft de ICMJE richtlijnen, waarbij wordt gesteld:

De ICMJE beveelt aan om auteurschap te baseren op de volgende 4 criteria:

- Substantiële bijdragen aan de totstandkoming of vormgeving van het werk; of de verwerving, analyse of interpretatie van gegevens voor het werk; EN
- Het werk opstellen of kritisch herzien voor belangrijke intellectuele inhoud; EN
- Definitieve goedkeuring van de te publiceren versie; EN
- Overeenkomst om verantwoordelijk te zijn voor alle aspecten van het werk om ervoor te zorgen dat vragen met betrekking tot de nauwkeurigheid of integriteit van een deel van het werk naar behoren worden onderzocht en opgelost.

Een auteur moet niet alleen verantwoordelijk zijn voor de delen van het werk die hij of zij heeft gedaan, maar ook kunnen identificeren welke co-auteurs verantwoordelijk zijn voor specifieke andere delen van het werk. Daarnaast moeten auteurs vertrouwen hebben in de integriteit van de bijdragen van hun co-auteurs.

Daarnaast heeft [instituut] haar eigen richtlijnen, zoals vastgelegd in [gedragscode]. Relevante passages uit deze richtlijnen zijn:

- *Eén van de auteurs neemt verantwoordelijkheid voor het totaal van het artikel (in beginsel de auteur aan wie de correspondentie wordt gericht).*
- *Het routinematig leveren van gegevens of materiaal dan wel het zorgdragen voor financiële middelen rechtvaardigt een co-auteurschap niet. Vermelding bij “acknowledgements” dan wel het overzicht van bijdragende personen kan recht doen aan de bedoelde bijdrage.*
- *De volgorde van de auteurs dient tot stand te komen in een gezamenlijke beslissing van alle auteurs. Afspraken over auteurschappen worden op hoofdlijnen bij voorkeur vooraf gemaakt.*
- *De eerste auteur is de onderzoeker die het meest heeft bijgedragen aan het project, waaronder de uitvoering: bijvoorbeeld een PhD student of een post-doc.*
- *De laatste auteur heeft veelal het creatieve idee voor het onderzoek gegenereerd en heeft het onderzoek gedragen. De laatste auteur is in het algemeen de groepsleider.*

4.3 Het onterecht niet vermelden van klager als senior auteur bij de publicatie

Om te bepalen of er in dit geval sprake is van schending van de wetenschappelijke integriteit, dient de vraag te worden beantwoord of de bijdrage van de Klager een zodanige waarde heeft gehad voor de publicatie dat a) het evident is dat Klager met toepassing van de gebruikelijke regels als senior auteur had moeten worden aangemerkt en, indien het antwoord hierop ja is, b) dat Beklaagden deze bijdrage desondanks opzettelijk niet hebben erkend en hebben genegeerd.

Klager is van mening dat een senior auteurschap hem toekomt vanwege zijn rol in het ontwerp van en het verwerven van subsidie voor de studie. Klager wijst daarbij op het onderzoeksplan, gedateerd [datum], waarop de promovendus is aangenomen, waarbij Klager staat genoemd als Host supervisor. De CWI merkt hierbij op dat er geen stukken zijn geleverd waaruit blijkt dat Klager subsidie heeft verworven voor deze specifieke studie. De aanstelling van de promovendus lijkt te zijn gefinancierd door een grant, waardoor de subsidie naar mening van de CWI eigenlijk is verworven door de promovendus. Zo staat het ook in de door Klager aangeleverde brief van [datum]: ‘After reviewing your application, we have decided to accept you for PhD studies in the [centre], provided that you obtain sufficient financial support for the period of these studies from the [grant institute].’ De CWI merkt daarnaast op dat de promovendus, naar zeggen van zowel Klager als Beklaagden, is ingezet op een andere studie, namelijk het [geldschiet] project. Dit project is wel verkregen door Klager, maar in dezen niet opgevoerd als bewijs voor zijn rol in het verwerven van de subsidie voor de onderhavige publicatie. Overigens was Beklaagde 2 in dit project mede-aanvrager en daarmee mededragers van het intellectuele eigendom van het project, constateert de CWI.

Alhoewel de CWI het aannemelijk acht dat Klager inderdaad het creatieve idee voor het onderzoek heeft gegenereerd, is het naar het oordeel van de CWI duidelijk dat Klager na diens emeritaat geen groepsleider meer is geweest en dus het onderzoek dat tot de publicatie heeft geleid niet kan hebben gedragen, een voorwaarde voor senior auteurschap zoals genoemd in de richtlijnen voor auteurschappen van de [gedragscode]. Deze rol is in overleg met meerdere partijen en met goedkeuring van Beklaagde 2 opgepakt door Beklaagde 1, die daarmee logischerwijs senior auteur is geworden op de publicatie. Daarnaast is er sinds het vertrek van Klager nog veel onderzoek gedaan op basis van nieuwe subsidies. Klager heeft bij het aanvragen van deze subsidies geen betrokkenheid gehad. Klager geeft daarnaast zelf al aan dat het huidige manuscript afwijkt van het oorspronkelijke ontwerp van de studie. Het zorgdragen voor (een deel van) de financiële aspecten van de studie is op zichzelf geen rechtvaardiging voor een auteurschap, laat staan een senior auteurschap. Het groepsleiderschap, dat, zoals vermeld in de richtlijnen, meestal verbonden is aan een laatste of senior auteurschap, is in [jaar] al overgedragen aan Beklaagde 2, concludeert de CWI op basis van de door Klager en Beklaagden aangedragen stukken.

Daarmee hadden de Beklaagden naar het oordeel van de CWI goede redenen om Klager niet als senior auteur op te nemen. Hiermee vervalt het tweede deel van de vraag, namelijk of Beklaagden opzettelijk een senior auteurschap niet hebben erkend of genegeerd.

Voor de CWI blijft dan wel de vraag of Klager als auteur opgenomen had moeten worden. De CWI gaat mee in de redenering van Beklaagden dat een auteurschap mogelijk was geweest als Klager input had geleverd op het onderzoek na zijn emeritaat, in de vorm van werkoverleggen en constructief becommentariëren van de manuscripten. De CWI acht het op grond van de door Beklaagden aangedragen documenten zeer waarschijnlijk dat Klager inderdaad geen (afdoende) input heeft geleverd en de contacten met Klager na zijn emeritaat al snel moeizaam verliepen. De Beklaagden hebben geprobeerd recht te doen door Klager een auteurschap aan te bieden vanwege zijn rol in het opzetten van de onderzoekslijn, op voorwaarde dat hij een wezenlijke intellectuele bijdrage leverde aan de manuscripten (volgens norm 31 van de NGWI). Daarmee hebben ze in de ogen van de CWI norm 29 nageleefd. De CWI is van mening dat Beklaagden de overdracht van de leiding van het project, en daarmee de besluitvorming rondom de verdeling en volgorde van auteurschap, afdoende hebben besproken en vastgelegd en daarmee zorgvuldig hebben gehandeld. Naar mening van de CWI is norm 30 ook nagekomen.

De CWI heeft een 'Originality report' laten opstellen door [organisatie-eenheid], waarbij het in het tijdschrift gepubliceerde artikel is vergeleken met het in het proefschrift opgenomen hoofdstuk. Hieruit blijkt dat 33% van de tekst nog overeen komt, de rest is na het verschijnen van het proefschrift nog aangepast. Dit geldt ook voor aanpassingen in de bijbehorende figuren. Dit ondersteunt de claim van Beklaagden dat er in de laatste jaren nog veel nieuw onderzoek is uitgevoerd dat heeft bijgedragen aan de recente publicatie. De CWI is van mening dat Beklaagden afdoende hebben aangetoond dat het onderzoek in [jaar] en het uiteindelijk gepubliceerde onderzoek zodanig verschilden, dat de bijdrage van Klager aan de publicatie zeer gering is geworden en getoetst aan de eerder genoemde criteria voor senior auteurschap onvoldoende was om een senior auteurschap te rechtvaardigen. Beklaagden hebben aangegeven dat ze Klager wilden betrekken bij de publicatie vanwege zijn rol in het opzetten van het onderzoek, maar vanwege zijn gebrek aan betrokkenheid en medewerking bij het afronden, voldeed Klager niet meer aan de ICMJE criteria, die scherper zijn geformuleerd dan norm 31, waarmee moet worden geconcludeerd dat ook norm 31 niet is overschreden door Beklaagden.

De CWI merkt op dat de huidige richtlijnen voor auteurschappen uitgaan van meningsverschillen die met open discussie kunnen worden beslecht, maar geven geen handvatten voor situaties waarin dit niet mogelijk blijkt. Het beste handvat dat voorhanden is, is de verwijzing in de [gedragscode] dat het afdelingshoofd de verantwoordelijkheid heeft binnen zijn/haar afdeling een klimaat te scheppen waarin auteurschap en auteursvolgorde zoveel mogelijk passen bij de genoemde uitgangspunten van deze richtlijnen. Hiermee heeft het afdelingshoofd volgens de CWI het recht de doorslaggevende beslissing te nemen. Daarbij moest het afdelingshoofd niet alleen rekening houden met de belangen van Klager, maar ook met die van andere betrokkenen. Verdere vertraging (na alle aan Klager geboden mogelijkheden) zou de belangen van anderen schaden. Daarmee is de CWI van mening dat Beklaagden in hun recht stonden om de knoop door te hakken en Klager niet als auteur op te nemen. De CWI merkt daarbij op dat het een goede stap was van Beklaagden om het vraagstuk rondom het auteurschap van Klager bij deze publicatie voor te leggen aan de Raad van Bestuur en daarover een gezamenlijk besluit te nemen.

4.4 Het benoemen van onterechte auteursbijdragen bij 5 auteurs bij de publicatie

De CWI stelt op grond van de beschikbare informatie dat dit onderdeel van de klacht door Klager zelf onkracht werd. Klager heeft niet kunnen aantonen waarom hij vond dat de auteursbijdragen onterecht waren, hij heeft zelf aangegeven dat hij hier bij nader inzien geen bewijs voor heeft en deze klacht niet kan

onderbouwen. De CWI heeft daarom besloten dit onderdeel van de klacht niet nader te onderzoeken, omdat hiervoor onvoldoende aanknopingspunten zijn aangeleverd door Klager.

4.5 Conclusie van de CWI

De CWI concludeert, gelet op bovenstaande, dat er geen sprake is van het onvoldoende naleven van normen en principes door Beklaagden zoals geformuleerd in de Gedragscode. Naar het oordeel van de CWI is terecht beredeneerd door Beklaagden dat Klager geen senior auteurschap toekomt. De CWI is van mening dat in dit geval had kunnen worden besloten tot het opnemen van de Klager in de acknowledgements, en dit is precies wat de Beklaagden hebben gedaan.

4.6 Advies CWI

Gelet op het voorgaande adviseert de CWI de Raad van Bestuur de klacht ongegrond te verklaren, in die zin dat geen sprake is van inbreuk op de wetenschappelijke integriteit door Beklaagden.

5 Aanvankelijk oordeel Raad van Bestuur d.d. 20 december 2022

Het advies van de CWI wordt door de RvB overgenomen.

6 LOWI

Klager heeft het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit middels een verzoekschrift dat 8 januari 2023 door het LOWI is ontvangen, verzocht advies uit te brengen over dit aanvankelijk oordeel. Het LOWI heeft besloten het verzoek in behandeling te nemen. Het LOWI heeft de RvB en Beklaagden in de gelegenheid gesteld een verweerschrift in te dienen. Klager heeft gereageerd op de ingediende verweerschriften. De RvB heeft een laatste reactie ingediend.

Het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit:

I. verklaart het verzoek ongegrond;

II. adviseert het Bestuur het aanvankelijk oordeel ongewijzigd vast te stellen als definitief oordeel.

Het volledige advies van het LOWI wordt gepubliceerd op hun website.

7 Definitief oordeel Raad van Bestuur d.d. 20 juni 2023

De RvB heeft kennis genomen van het advies van het LOWI over het aanvankelijk oordeel. De RvB neemt het definitieve besluit om de klacht ongegrond te verklaren.